

SCÉNÁŘ

PŘÍBĚH WALTRAUD BENOVÉ, ROZENÉ GÖRNER

Zpracovali: Marek Kropáček, Pavel Flugr, Tereza Hubková, Alexandra Opočenská a Kristýna Zimová ze ZŠ Varnsdorf, Edisonova 2821, pod vedením paních učitelek Hany Vaňkové a Jindry Zíkové

Waltraud Benová, rodným příjmením Görner, se narodila 21. prosince 1939 ve Varnsdorfu. Se svou rodinou žila v Jiřetíně pod Jedlovou, tedy v pohraničí, které v září 1938 muselo Československo postoupit hitlerovskému Německu.

Otec byl zedníkem, ale po vypuknutí 2. světové války musel narukovat do wehrmachtu. V roce 1942 padl. Maminka pracovala v textilní továrně v Dolním Podluží a musela se sama starat o celou rodinu.

Jako každé dítě si i Waltraud za války dokázala vychutnávat radost života:

Když potom hlásili nálet, tak my jsme museli jít do sklepa a to bylo moc pěkný, protože ve sklepě jsme měli panenky, měli jsme tam takový vyplejtaný malý židličky pro nás a naše máma tam s náma zůstala, vyprávěla nám. To byl pro mě hezkej čas.

Po válce bylo německé obyvatelstvo hromadně vysídlováno. Stejný osud potkal i všechny jejich příbuzné. Oni sami nebyli z Československa odsunuti jen proto, že maminka v textilní továrně vykonávala odbornou práci, kterou nově osidlující obyvatelé neuměli.

Jak jí pořád vyhrožovali, že jde do odsunu, tak my jsme třeba měli v ušitým sáčku sušené chleba, kroupy a mouka. Ale cukr, ten zavřela do truhly na klíč. Ten nebyl veřejně přístupnej. A jednou to zapomněla zavřít a já jsem se sestrou tu truhlu otevřela, a teď, protože jsme věděly, že je to zakázaný, takhle nabíraly a takhle jsme ten cukr jedly. To bylo! Nebyly jsme nikdy bitý, jenom pořád mluvila, co se smí a co se nesmí, co se smí a co se nesmí. No to snad bylo horší, než kdyby nám jednu ubalila.

Jako Němců všude jinde v republice se i jejich rodiny týkala poválečná represivní opatření. Byly jim blokovány úspory, museli odevzdat rozhlasový přijímač, hudební nástroje a sportovní náčiní. Nesměli po 19. hodině opouštět svoje obydlí a byli povinni nosit bílé pásky. Všechno, co měli, jim bylo zkonfiskováno. Mamince paní Waltraud strhávali 20% z platu, do práce i z práce musela chodit skoro hodinu pěšky, protože nesměla jezdit autobusem ani vlakem.

Máma vždycky říkala: „Byla válka, bohužel, byla válka. Nejhorší, co nás může potkat, je válka.“ A máma vždycky byla pro nás. Tak vždycky, když přinesla výplatu, tak jsme si sedli ke stolu, naše máma vyndala těch sedm stovek a řekla: „Tohle je na jídlo, tohle je na uhlí...“ A my jsme už nikdy potom neříkali: „Já chci!“ To u nás nebylo.

Maminka po válce tajně pomáhala odsunutým Němcům. Doma se i nadále mluvilo, četlo a psalo německy, neboť dbala na to, aby děti rodnou řeč nezapomněli.

V roce 1953 si znovu mohli od státu odkoupit svůj dům, neboť o něj nikdo z nově osidlujících obyvatel neměl pro jeho prostotu zájem.

Po ukončení povinné školní docházky nastoupila Waltraud v roce 1954 na střední zdravotní školu. Po jejím absolvování pracovala jako zdravotní sestra.

Svého pozdějšího muže Erika znala již od malička.

Neměl mámu, šla do odsunu, nebyla, ta na to zašla. Neměl tátu, ale to bylo normální. Byl adoptovanej. Najednou nebyl Geisler, ale byl Bena. Měl kolo a lyže. My jsme měli mámu a neměli jsme nic.

Nejprve spolu bydleli v Lesné, později se přestěhovali na Studánku, kde byla školka, škola, obchod. Vychovávali dvě dcery, Eriku a Ilonu, chodili do práce, opravovali dům, pečovali o zahradu.

Společenský zvrat v roce 1968 byl pro ně velkým překvapením.

My jsme to nečekali. Ale ti známí ze Seifiku, tak říkali: „Co se tady děje? My nesmíme do lesa, my nesmíme na houby, my nesmíme na borůvky. To je obšancovaný vojákama. Proboha, co tady máte?!“ A my jsme říkali: „My tady nemáme nic! Tady je všecko v pořádku.“ Ty starý lidi, co to už zažili, co to znamená, když jsou hranice obšancovaný vojákama, ti tušili, že se něco děje. Ale my ne.

Kolem našeho baráku, to už jsme bydleli na Studánce, jezdily tanky. A v ložnici se nedalo spát, nejen kvůli tomu rachotu, ale bylo tam šílený světlo.

V době komunistického režimu emigrovala jejich starší dcera do západního Německa. Ona sama odchod zvažovala těž - kvůli vyššímu platovému ohodnocení zdravotních sester, či lepší zdravotní péči. Ve své vlasti však zůstali.

Erichovi prarodiče, máma, všichni, co museli odejít z baráku, to nepřežili. A to v těch dětech taky zůstane, že se držej toho, co mají.

Po pádu komunistického režimu se životní úroveň rodiny zlepšila.

Nyní si paní Benová ráda čte, věnuje se zahradě, plete ponožky. S manželem sledují zprávy – německé i české. Po svých zkušenostech chtějí vědět, co se děje a co se chystá.

Na základě svých bohatých životních zkušeností by paní Benová příštím generacím

vzkázala:

***Aby byli schopní se s každým domluvit. Protože nejhorší je, když se lidi nedomluvěj.
To potom je schopný skončit i katastrofou. A nejhorší, co je, je válka.***